

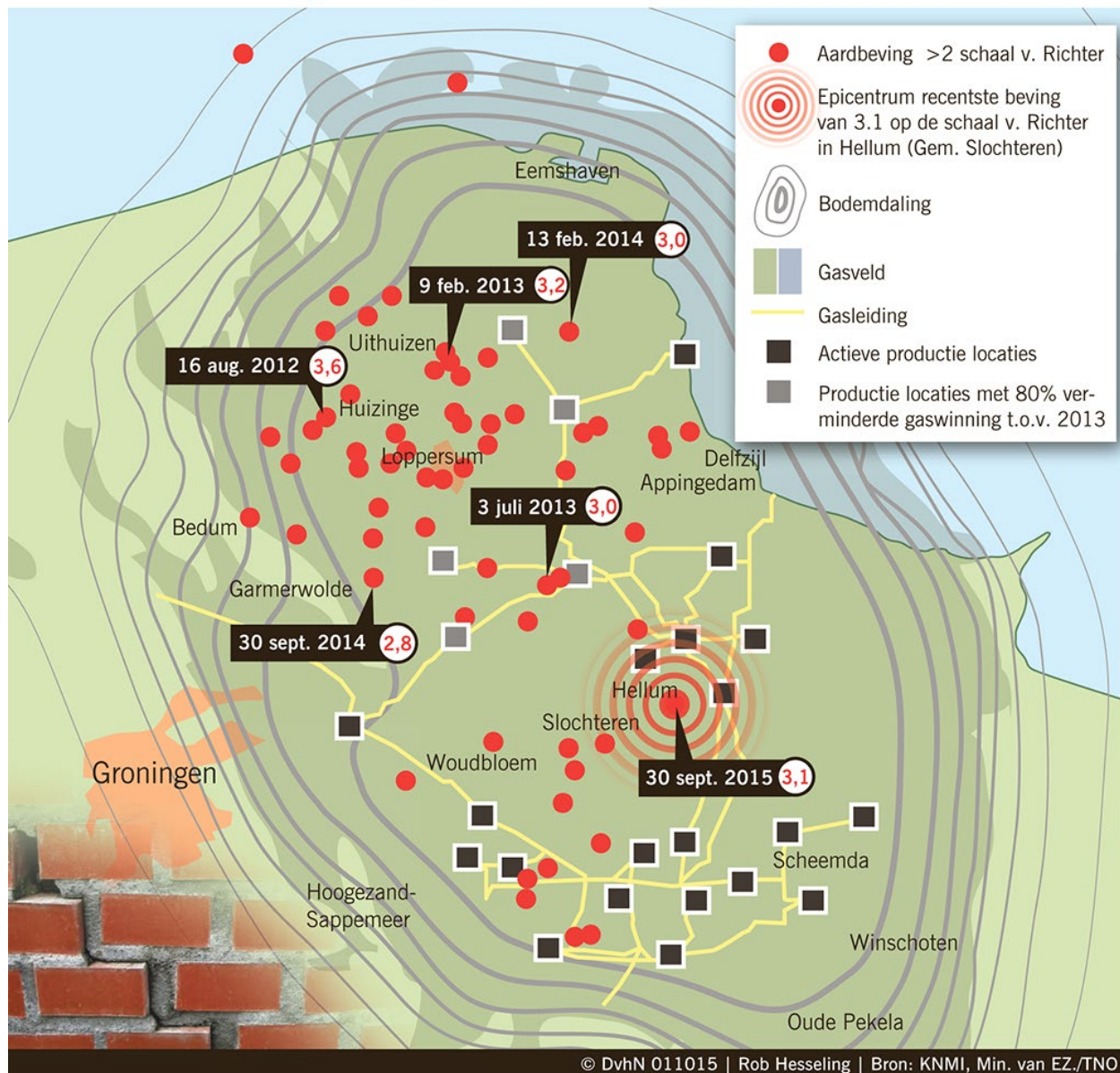
Lessen uit Groningen

Mijnbouwschade in Limburg.
Oorzaken, schaderegeling en een nieuw instituut.

Expertmeeting
Open Universiteit

Heerlen, 17 mei 2023

Recente aardbevingen zwaarder dan 2 op schaal van Richter

Schadevergoeding Versterking

- > Schadevergoeding: IMG (zbo)
 - 360.000 aanvragen
 - Daarvan voor fysieke schade nu 500-1000 per week
 - 335.000 aanvragen afgehandeld dmv 318.000 besluiten
 - € 1,6 miljard
- > Versterking: minister EZK / NCG
 - Taakomvang afhankelijk van norm
 - Afbouw gaswinning: daling norm
 - Resteert 26.000 te beoordelen woningen
 - Waarvan naar schatting de helft te versterken
- > Afbakening schadevergoeding - versterking vloeiend
- > Immateriële schade: IMG
- > Waardedaling woningen: IMG
- > Verminderd woongenot: IMG

Tijdlijn schadeafhandeling

1.0 Procedureel en materieel civielrechtelijk

- CVW januari 2015
- Arbiter mei 2016

Op 31 maart 2017 om 12 u op slot

2.0 Procedureel bestuurs-, materieel civielrechtelijk

- TCMG maart 2018, minister (beleidsregels)
- IMG juli 2020, zbo (wet)

3.0 Procedureel bestuursrechtelijk, materieel ???

Publiekrechtelijke of Civielrechtelijke **procedure**?

- > Bestuursrechtelijke procedure laagdrempelig
 - Al is juridische en bouwkundige bijstand aan te raden
- > Geen reformatio in peius
- > Wel verwarring over positie onafhankelijk deskundigen
- > Idem wat betref vermoeden van rechtmatigheid van besluit
 - Bij de bestuursrechter staat bestuur met 1-0 voor
- > Burger staat **tegenover** de overheid

Publiekrechtelijk of Civielrechtelijk?

- › Problemen zijn niet procedureel maar **inhoudelijk** van aard
- › Causaliteitsbeoordeling
 - Wettelijk bewijsvermoeden
 - Streng bewijsbeleid IMG voor zichzelf
- › Schadebegroting

TwG

2(6)

*“Het Instituut voert [zijn] taken en **bevoegdheden** uit met toepassing van de bepalingen van het **Burgerlijk Wetboek** [...].”*

10(2)

*“De **procedure** en werkwijze van het Instituut kennen een **ruimhartige** schadeafhandeling als uitgangspunt.”*

Aansprakelijkheid vd ander

- › HR 19 juli 2019, 1278, r.o. 2.5.5 en 2.7.13
 - **EBN** aansprakelijk ex 6:177 als exploitant
 - **Staat** in ieder geval vanaf 1 januari 2005 mogelijk aansprakelijk ex 6:162
- › En in aanmerking genomen het staatsvandalisme in 2013...
- › **IMG als boekhouder voor afrekening aan de achterkant**

NAM

Strijdpunten

- › Afgrenzing gebied (effectgebied)
- › **Causaal verband**
 - Autonome oorzaken
 - Zettingen / verzakkingen
 - Verkeerd bouwen
 - Bewijsrecht
 - (Wettelijk) bewijsvermoeden?
 - Juridische en technische bijstand bewoners?
- › **Schadebegroting**
- › **Verergering** schade na eerdere schadeafhandeling
- › **Battle between experts**

Spanning BW - ruimhartigheid

- › Focus op afhandeling BW-aansprakelijkheid **NAM** en opdracht tot ruimhartige schadeafhandeling gaan niet samen
 - *Evaluatie tijdelijke wet Groningen* (AEF / UU)
 - *Onderzoek schadeafhandeling Groningen* (Rebel)
 - Parlementaire enquêtecommissie idem

De overheid **zelf** als probleem

- Focus op afhandeling aansprakelijkheid NAM leidt tot
 - Causaliteitsgedoe in individuele casus
 - Beleidswisselingen nav nieuwe studies
 - Aanpassing effect gebied
 - Trillingstool
 - Gelijktijdige en volgtijdige ongelijke behandeling
 - Rechtsonzekerheid
- Onvoldoende regie: wie verantwoordelijk?
 - Rijk, provincie, aardbevingsgemeenten
 - Tientallen actoren voor overleg en advies
- **Overheidsoptreden vormt probleem op zichzelf...**

Afhandeling 3.0

- › Schadeafhandeling (en versterking) niet meer ogv NAM-aansprakelijkheid: en nu echt NAM eruit!
- › Grotendeels einde causaliteitsbenadering
 - Werkelijke schade en kostenberekening
 - Icm forfaitaire bedragen overlast ed
 - Icm verduurzaming (subsidies)
- › Ook organisatorische consequenties?
 - Heeft IMG nog zbo-positie nodig?
- › Parlementaire enquêtecommissie heeft niet willen kiezen voor stelselwijziging
 - Dus geen integratie IMG en NCG
 - Wel gezamenlijk loket / meer samenwerking

Onderdelen

Kabinetsreactie ***Nei begun***

- › Schadevergoeding en -herstel
- › Versterking
- › Regioperspectief
- › Sociaal perspectief

Lessen voor Limburg

> **Ken aard en omvang problematiek**

- Meten is weten

> **Los het probleem op!**

- Dus niet als in Groningen volstaan met visuele inspectie en cosmetisch herstel
 - Kijk bv naar de fundamenteën en herstel deze zo nodig, ter voorkoming van nieuwe schade
 - Duurzame oplossingen!
- ## > Afhankelijk van de aantallen **regels / standaarden**
- Begrijpelijkheid
 - Evt maatwerk

Lessen voor Limburg

- > Betrek **bewoners** erbij
 - Participatie
- > Vergeet het **bedrijfsleven** niet
- > **Koppelkansen**
 - Combineer met verduurzaming / verbetering

Lessen voor Limburg

- **Niet of beperkt op basis van aansprakelijkheidsrecht**
 - Afbakening is onvermijdelijk
 - Maar het moet werkbaar blijven
 - De schadeveroorzaker er helemaal uit
 - Geen gedoe over verjaring
 - Dus **overheidsregeling**

Lessen voor Limburg

- › Organisatorisch, procedureel én inhoudelijk **bestuursrechtelijk**
 - **Publiekrechtelijk schadefonds**
 - Subsidies, ook voor verduurzaming / verbetering
 - Eén organisatie: zorg voor regie en rolduidelijkheid
- › **Stabiliteit**
 - Voorkom opeenvolgende aanpassingen in regime
 - Rechtsgelijkheid en rechtszekerheid

Lessen voor Limburg

> **Houd het eenvoudig!**

- Organisatorisch
- Inhoudelijk
- Procedureel